

גרעין הצמיחה של המשק נמצא במדעי החיים

המעבדות בחממת NGT3 | צילום: יח"צ

ענף מדעי החיים הינו מנוע צמיחה חשוב מאין כמוהו לכלכלה הישראלית ועל הממשלה שתקום מוטלת המשימה להירתם לתמיכה מסיבית בו | אמיר תורן

מדי שנה קמות בישראל כ-1,000 חברות הזנק. בממוצע, כ-5% מהחברות שהוקמו יהפכו בסופו של דבר לחברות בנות קיימא. אי ההצלחה של חלק גדול מחברות אלה, אינו קשור בהכרח ליכולות המוצר, הטכנולוגיה או כשירות היזמים. רבות מהן נסגרות פשוט מכיוון שנגמרו להם מקורות המימון. תחום מדעי החיים העולמי בכלל והישראלי בפרט, הוא אחד המעניינים והדינמיים בעולם. השקעה בחברות במגזר זה, עשויה להיתפס כבעלת סיכון גבוה יחסית, בעיקר בשל הזמן הנדרש להגעת המוצר לשוק, אם בכלל יגיע. למרות התנודתיות הגבוהה והסיכון העצום שמגולם בתחום, הצליחה תעשיית מדעי החיים הישראלית לצמוח במהירות יחסית והיא ממלאת כיום תפקיד משמעותי בשוק הרפואה הגלובלי. בשנים האחרונות נרשמו שיאים בכמות ההון שהושקע בה, כולל הצטרפות משמעותית של משקיעים חדשים מסין ויפן. בנוסף, מספר החברות הנמ-

להעניק תמריצים והטבות מס ליזמים בתחום

החממות הטכנולוגיות יכולות להיות גרעין צמיחה כלכלית עתידית ולשמר את ישראל בחזית המדע העולמית. אולם על מנת לפתח את התעשייה, יהיה על המדינה להגדיל באופן מסיבי את תמיכתה בחברות בתחילת דרכן ולעודד מוסדות אקדמיים להכשיר צעירים לעבוד דה מעשית בתחום. ענף מדעי החיים הנו מנוע צמיחה חשוב מאין כמוהו לכלכלה הישראלית ועל הממשלה שתקום מוטלת המשימה להירתם לתמיכה מסיבית בו. צריך להגדיל את תקציבי רשות החדשנות לתמיכה בחברות מדעי החיים, להרחיב את ההשקעות בחברות טכנולוגיה ולעודד את תחום לימודי מדעי החיים במערכת החינוך. הממשלה אף נדרשת לסייע לחברות ישראליות ביצירת שיתופי פעולה בינ"ל, להעניק תמריצים והטבות מס ליזמים בתחום, וליישם את התוכניות לשילוב חרדים וערבים בתעסוקה, בעיקר בענף הביוטכנולוגיה המשוער לכוון עבר דה איכות.

מצב שבו חברות מבטיחות - בעלות פוטנציאל להביא לשוק פתרונות שעתידיים לשפר את בריאותנו ואיכות חיינו - נסגרות בשל חוסר מימון, משקף אדישות ופגיעה בצמיחת המשק.

אמיר תורן | צילום: יח"צ

"מצב שבו חברות מבטיחות -

בעלות פוטנציאל להביא

לשוק פתרונות שעתידיים

לשפר את בריאותנו ואיכות

חיינו - נסגרות בשל חוסר

מימון, משקף אדישות

ופגיעה בצמיחת המשק"

נוספים במערך התומך בביוטכנולוגיה. חלוקת עושר זו תורמת ללא ספק לצמיחת המשק. ככל נקודת זמן, מנהלת החממות בישראל מקדמת כ-200 חברות הזנק. משמעות הדבר היא שבכל שנה נוסדות כ-100 חברות חדשות. ניתן לומר בלי הגזמה, כי ללא תוכנית החממות, לא היינו יכולים להתגאות היום בטכנולוגיות המתקדמות שפותחו בארץ ובמעמדה המוערך של ישראל כמדינה מובילה בתחומים טכנולוגיים ומדעיים. המדינה פועלת במקרה זה כקרן הון סיכון, המקדמת ומשקיעה בתחומים בהם היא מאמינה.

אולם, מול תמונת מצב אופטימית זו, אנו עדים לירידה דרמטית בשיעורי התמיכה הממשלתית כמו"פ. מגמה זו יוצרת מחסום למימון פעילויות עתירות-סיכון, אשר עצם קיומן תלוי במידה רבה בקבלת שיעור משמעותי של תמיכה ממשלתית. במדינת ישראל שיעור ההשקעה כמו"פ הוא אמנם מהגבוהים בעולם, אך רוב ההוצאה היא של גופים בינ"ל ומעט מאוד מגיע מתקציב ממשלתי. העשור האחרון, החל מ-1995, התאפיין בירידה חדה בתקציבים הריאליים שהפנתה הממשלה לתחום החדשנות והמו"פ. שיעור התמיכה הממשלתית כמו"פ נשחק והלך, כאשר מנגד מדינות רבות בעולם קיבלו ויישמו החלטה אסטרטגית להגדיל את ההשקעה הממשלתית כמו"פ עסקי, בידיעה כי הדבר יביא לצמיחת התעשיית הטכנולוגיות והמשק כולו במדינות אלה.

"צריך להגדיל את תקציבי

רשות החדשנות לתמיכה

בחברות מדעי החיים, לעודד

את תחום לימודי מדעי החיים

במערכת החינוך ולסייע

לחברות ישראליות ביצירת

שיתופי פעולה בינ"ל"

צאות בשלב הניסויים הקליניים המתקדמים עלה באופן משמעותי ונרשם מספר שיא של הנפקות ראשוניות של חברות מדעי חיים ישראליות.

ירידה דרמטית בשיעורי התמיכה הממשלתית כמו"פ

הנתונים היבשים מצביעים על כך שהביטוק הישראלי נמצא בדרך הנכונה להפוך לנדבך מרכזי בכלכלה המקומית. כבר היום מעסיקות חברות מדעי החיים אלפי עובדים, עם צפי להגדלת שיעור המועסקים ככל שהחברות יתפתחו. הבשלת תעשיית הביטוק וגדילתן של החברות, מאפשרות יצירה של מאות ואלפי מקומות עבודה במעגל לים השני והשלישי במשק, בהם מדענים ועובדי ייצור במעבדות התמיכה, לצד משווקים ועובדים